

Sve naše (ni)je loše

Autor Administrator

Sve naše (ni)je loše Nije sramota biti Hrvat, ali je peh! To je prevladavajući odnos Hrvata prema samima sebi! U bolničkom sam hodniku slučajno naletio na staru znanicu, najbolju našu kiparicu. Svojedobno smo u polulegalni pomagali Fernkornovu Banu da se vrati na svoje staro mjesto, a sada smo se, eto, sreli u ustanovi od koje smo očekivali da našim bližnjima pomogne da nam se i ona vrati.

Ona je došla u posjet bratu, ja ženi. I naravno, kako to već biva u takvim prilikama, odmah smo na brzinu razmijenili zdravstvene biltene. Bolesti ko bolesti: onima kojih se tiču vrlo dramatične su, ostali o njima ne žele slušati. Dakle, ovdje nećemo biti riječi o bolesti, nego o jednom detalju iz kiparičine priče o bolesnom bratu i o jednom teškom kompleksu koji je već odavno postao dijelom našeg nacionalnog značaja. Kiparičin brat, naime živi u Londonu, ali se dočeo liječiti u Zagreb, jer su naše, hrvatske javne bolnice bolje od engleskih! To ne može biti! viknuo je iz mene spomenuti kompleks, inače bogato opremljen u mnogim vrlo starim hrvatskim poslovicama, od kojih mi je pri ruci ova: Što je god naše, to je loše! Englesko, pa gore od hrvatskog! A, zapravo, zašto ne? Što to imaju Englezi, a nemaju Hrvati? Njih je više, bogatiji su, dugo žive u svojoj slobodnoj državi, donedavno su vladali s pola svijeta, a ni sad im ne ide loše, sve je to točno. No, kad se uspoređujemo u razmjeru, kad se četiri i pol milijuna Hrvata uspoređi s četiri i pol milijuna Engleza ili, kao Što je to u nogometnoj igri, kad se sa svake strane nađe po jedanaest igrača, Hrvati ne moraju proći loše, a mogu biti i bolji, pa i pobjeđivati, kao Što u posljednje vrijeme pobjeđuju u nogometu. A imamo i bolje javne bolnice. Jesmo i možemo biti bolji od drugih, ali ta istina vrlo teško, zapravo, nikako, ne probija čeličnu opnu našeg kompleksa da smo i kao pojedinci, i kao narod, i kao država u svemu inferiorni drugima. Nije sramota biti Hrvat, ali je peh! To je prevladavajući odnos Hrvata prema samima sebi. Mnogi je Hrvat uvjeren da će biti to bolji (moderniji, drugima prihvatljiviji, uspješniji) Što ode dalje od sebe. Dok se većina drugih naroda prema vlastitim ishodima, tradiciji, običajima, svojoj kulturi... odnosi kao i prema vodi, zraku i kruhu, Hrvat (osobito onaj u vlasti) gotovo da zazire od svega Što s njegovim ishodištem ima ikakvu vezu, u stalnom strahu da ne bude proglašen nacionalistom. Dok elitne postrojbe britanske vojske marširaju uz zvuk gajdi, a najotmjenije austrijske gospođe na plesove odlaze u narodnoj nošnji, kod nas se na tamburicu, gajde, ličku kapu, gangu, sopile, dalmatinski opanak, narodno kolo... gleda kao na simbole zaostalosti. Dobro, prije nam, recimo, nisu dali drugi. Ali tko nam ne da danas? Dokle ćemo se u svojoj zemlji ponašati kao da nismo odavde? U mnogo čemu – a ne samo u kvaliteti javne bolnice u Vinogradskoj- nadmašujemo druge, no najjači smo ipak u tom prastarom kompleksu da je sve naše loše. Josip Pavić, Većernji list, 25. 10. 2007.